

๖10951๒๙

การศึกษาวิเคราะห์วงดนตรีไทยร่วมสมัย กรณีศึกษาวงฟองน้ำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

ISBN 974-589-001-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๗

๑๖๕๖๗

๒๕๔๐

Copyright by Mahidol University

3536069 LCCS/M : MAJOR : วัฒนธรรมศึกษา ; ศศ.ม.(วัฒนธรรมศึกษา)

KEY WORD : คนตรีไทย / วงดนตรีร่วมสมัย / วงฟองน้ำ

จันทิมา นิลทองคำ : การศึกษาวิเคราะห์วงดนตรีไทยร่วมสมัย กรณีศึกษา วงฟองน้ำ (AN ANALYSIS OF CONTEMPORARY TRADITIONAL THAI ORCHESTRA : A CASE STUDY OF FONG NAAM'S ORCHESTRA).คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิชิต ชัยเสรี, ค.บ.(เกียรตินิยม อันดับ 2),อ.ม.,สังัด ภูเขาทอง,กศ.บ.,อนรรฆ จรรย์ยานนท์,ค.บ.,M.M. 183 หน้า. ISBN 974-589-001-4

ดนตรีไทยเป็นศิลปะที่อยู่คู่วิถีชีวิตของคนไทยและรับใช้สังคมมาแต่อดีตกาล เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง ดนตรีไทยก็เกิดการเปลี่ยนแปลงตาม เกิดมีรูปแบบวงดนตรีไทยแบบใหม่ขึ้นเรียกกันว่า”วงดนตรีไทยร่วมสมัย”งานวิจัยนี้จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเกี่ยวกับประวัติและพัฒนาการของวงดนตรีไทยร่วมสมัย โดยเฉพาะประวัติและผลงานของวงฟองน้ำ บทบาทและผลกระทบของวงฟองน้ำที่มีต่อสังคมไทย ซึ่งใช้วิธีการศึกษาและค้นคว้าจากหนังสือเอกสารต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การเข้าไปมีส่วนร่วม และการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ(Accident Samping) จำนวน 1,165 คน กำหนดหาค่าร้อยละ ค่า χ^2 - test และ t-test ของความคิดเห็นในด้านบทบาทและผลกระทบของวงฟองน้ำที่มีต่อสังคมไทย

ผลการวิจัยพบว่าวงดนตรีไทยร่วมสมัยมีพัฒนาการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ในรูปแบบของวงเครื่องสายผสม มาเริ่มใช้คำว่า “วงดนตรีไทยร่วมสมัย”ในยุคปัจจุบัน กับวงฟองน้ำเป็นครั้งแรก เป็นลักษณะของวงดนตรีที่มีการผสมผสานระหว่างดนตรีไทยดั้งเดิมกับดนตรีสมัยใหม่ ทำให้เกิดแนวลีลา สีสันทันและการใช้เครื่องดนตรีที่แปลกแตกต่างออกไป วงฟองน้ำเกิดขึ้นในปีพ.ศ. 2522 จากความคิดของครูบุญยงค์ เกตุคง และอาจารย์บรูซ แกสตัน ร่วมมือกันสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีไทยร่วมสมัยมากมาย ทำให้เกิดการตื่นตัวในวงการดนตรีไทยและสังคมทั่วไปหันมาให้ความสนใจมากขึ้น ในด้านบทบาทพบว่าระดับการศึกษาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับบทบาทของวงฟองน้ำที่มีในสังคมไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 โดยความแตกต่างในด้านปัจจัยภูมิหลัง(อายุ/ระดับการศึกษา/อาชีพ)มีผลต่อการรับรู้และความชื่นชอบต่อผลงานของวงฟองน้ำต่างกันด้วย ซึ่งจากการศึกษาทำให้ทราบว่าวงฟองน้ำมีบทบาทและผลกระทบทางด้านศิลปะ(การดนตรี)และด้านวัฒนธรรมต่อสังคมไทยมากที่สุด

3536065 LCCS/M : MAJOR : CULTURAL STUDIES ; M.A.(CULTURAL STUDIES)

KEY WORD : THAI MUSIC / CONTEMPORARY ORCHESTRA / FONG NAAM'S
ORCHESTRA

CHANTIMA NILTHONGKHAM : AN ANALYSIS OF CONTEMPORARY TRADI-
TIONAL THAI ORCHESTRA : A CASE STUDY OF FONG NAAM'S ORCHESTRA.
THESIS ADVISOR : PICHIT CHAISAREE, M.A., SA-NGAD PUKAOTONG, B.Ed., ANAK
JARANYANON, M.M., 183 p. ISBN 974-589-001-4

Thai music is an art that has been part of the way of life of the Thai people for a long period of time. Changes in the society made Thai music evolve and a new form of Thai orchestra was born, known to the public as "the Contemporary Traditional Thai Orchestra". The purpose of this research is to look into the history and the development of Fong Naam's Orchestra, its roles and impacts on Thai society. The analysis was carried out by documentary research, interviews, participation and a questionnaire survey by Accident Sampling method from Bangkok sample population of 1,165 people. Computation of percentage and the values of χ^2 - test and t - test on the opinion with regard to the roles and impacts of Fong Naam's Orchestra on Thai society were also carried out.

The research reveals that the development of contemporary traditional Thai Orchestra began during the reign of King Rama IV in the form of mixed string orchestra. The name thus became a "Contemporary Traditional Thai Orchestra" and Fong Naam's Orchestra was the first one to have its name as such. It was a blend of traditional and modern musics rendering a new and colourful approach through the use of non-traditional musical instruments. Fong Naam's Orchestra was born in 1979 from the initiatives of *Acharn* Boonyong Gatekong and *Acharn* Bruce Gaston. A considerable amount of contemporary Thai musical work was therefore created, thus making the Thai musical circles and the public in general become aware of its existence. With regard to its roles, this research reveals that level of education and occupation are statistically relevant to the roles it played on Thai society with the level of significance of 0.05. Background difference (age / level of education / occupation) variedly affects the awareness and appreciation of Fong Naam's Orchestra. This study also reveals that the roles and impacts of Fong Naam's Orchestra mostly affect Thai society on musical art and various aspects of its cultures.